

[Hagen Hagensen.]

spørgsmålet om afgiften og dens beregning og grundlag, der var i forgrunden. De fabriksfremstillede lægemidler, specialiteterne, som de kaldes, vinder efterhånden mere og mere frem på bekostning af de på apotekerne fremstillede lægemidler, og derfor bliver gerningen, som udføres på apotekerne, mere og mere en udlevering af lægemidler fremfor en fremstilling af disse.

Man kunne derfor måske rejse det spørgsmål, om det var hensigtsmæssigt efterhånden at lade apotekergerningen overgå til en friere næring, således at enhver, der opfyldte faglige og uddannelsesmæssige krav og underkastede sig de nødvendige kontrolbestemmelser med hensyn til udlevering, pligtmæssigt varelager etc., kunne forhandle lægemidler til de fastsatte takster. Dette måtte så naturligt medføre bortfald af afgift og tilskud. Det ville borttage det mere tilfældige i, om en meddelt bevilling indebærer større eller mindre chancer for økonomisk gevinst, og give den enkelte mulighed for gennem et initiativrigt virke at opnå mere end den, der blot virker på det jævne. Det foreliggende lovforslag kan dog vel næppe medføre så vidtgående overvejelser. Forslaget gælder først og fremmest afgiftsspørgsmålet baseret på det nugældende bevillingssystem, og herom vil jeg have lov at sige, at det findes beklageligt, at man efter at have haft en kommission siddende i 5 år, før loven af 1954 blev til, ikke har kunnet finde frem til en løsning af afgiftsspørgsmålet på et grundlag, der kunne holde i mere end 3 år, for det bliver jo ikke tilfældet, når der for årene 1960 og 1961 foreslås særregler i det andet lovforslag. Mit partis ordfører forudsagde dengang netop, at afgiften, som den er bestemt i den nugældende lov, ville stige, og nu er den altså steget til højere beløb, end der er behov for. Bl. a. derfor foreslås nu beregningsgrundlaget ændret.

Selv om nedsættelse af afgiften i sig selv kan hilses med glæde, vil der være særdeles god grund til at underkaste spørgsmålet

om afgifts- og tilskudsændringerne i dets helhed en grundig behandling og overvejelse i det udvalg, som vel bliver nedsat. Jeg kan på mit partis vegne tilsige, at vi under udvalgsarbejdet vil søge at medvirke til den mest hensigtsmæssige løsning af spørgsmålet, således at dette forhold med afgiften forhåbentlig for en længere periode, end forholdet har været med den nugældende lov, kan lægges fast. Kun derved kan det opnås, at apotekerne kan indrette driften af deres virksomhed således, at forsvarlige forretningsmæssige dispositioner kan træffes og træffes i tide. Ethvert erhverv må, selv om det hviler på et offentligt bevillingssystem, have rimeligt krav på for en årrække at kunne tilrettelægge driften af og investeringerne i virksomhederne, når ikke ganske særlige grunde gør sig gældende. De foregående års takstændringer — undertiden flere gange om året — og afgiftsændringer har næppe givet nogen mulighed for en sådan tilrettelæggelse af de enkelte virksomheders drift.

Uden at jeg her vil gå nærmere ind på det foreslåede afgiftsberegningsgrundlag, vil jeg give udtryk for tilfredshed med, at lovforslaget indeholder en forbedret tilskudsordning for visse mindre apoteker, selv om den foreslåede form for tilskud kan give anledning til overvejelser. Det er med nogen betænkelighed, jeg i lovforslaget har set, at man indretter og fremtidig ønsker at indrette apotekernes gennemsnitlige udbytte efter en bestemt lønklasse for tjenestemænd. Men når dette er tilfældet, kan det spørgsmål vel rejses, om det så ikke var naturligt at sikre, at ingen selvstændig apotekers årlige udbytte kom til at ligge under den højeste årsløn for en provisor.

Det er min mening, at apotekernæringen, selv om den hviler på bevilling med de af forholdets natur flydende nødvendige begrænsninger, bør anses for at være en fri næringsudøvelse, og det følger af, at indehaverne af bevillingerne har den fulde forretningsmæssige risiko. Det er under det nuværende system naturligt, at apotekerne